

[Handelsministeren.]

dygtige danske Haandværkerstand. Disse det ærede Medlems Udtalelser skulde formentlig være Udtryk for, at man ikke skulde være alt for hidsig efter at faa Bestemmelser af lavsmæssig Karakter i den gamle Næringslov ophævet. Der er baade noget rigtigt og noget urigtigt i det, som det ærede Medlem sagde om den gamle Lavstids Mester, den gamle Lavstids Haandværker her i Landet. Det er ikke rigtigt, som af det ærede Medlem sagt, at den gamle Lavstids Mestre var særlig dygtige, taget som Helhed. Ved Lavstidens Slutning havde man indkapslet sig saaledes, at de dygtige holdtes udenfor, og man havde kun nogle ganske enkelte dygtige Lavsmestre. Lavsvæsenet stod i det hele taget som en Hindring for en ny Udvikling, vi skulde ind i for overhovedet at faa vore Haandværkere her i Landet frem. Derfor maatte Lavsvæsenet falde, men Datidens Lavsmestre var uforstaaende overfor det nye, de protesterede som bekendt ogsaa længst muligt mod Næringsloven. Naar man nu studerer alle de Henvendelser, der skete til Regering og Rigsdag, da Næringsloven var til Behandling, er man egentlig forbavset over, hvor lidt Fremsyn man havde fra den Side. Men den nye Tid kom, og den blev paa mange Maader hjulpet frem ved, at man fik Næringsloven af 1857; siden da, efter at vi havde faaet den egentlige Erhvervsfrihed her i Landet, er Haandværket udviklet til det høje Stade, det nu staar paa herhjemme.

Det ærede Medlem Hr. Hendriksen bebrejdede mig, at jeg ikke havde taget Hensyn til, at de næringsdrivende har været imod flere af Bestemmelserne i Lovforslaget. Jeg synes ikke, det ærede Medlem har Ret til at bebrejde mig noget i den Henseende. For det første maa man erindre, at der for mig forelaa en Kommissionsbetænkning, der var afgivet enstemmigt; der var ikke stillet et eneste Ændringsforslag til det Udkast, som Kommissionen efter 5—6 Aars Arbejde havde tilvejebragt, der var kun i de almindelige Bemærkninger nogle faa Linier om, at nogle — hvilke blev der ikke sagt noget om — af Kommissionens Medlemmer forbeholdt sig at tage principielle Synspunkter frem ved passende Lejlighed. Havde der endda været stillet særlige Forslag, saa kunde man have haft noget at gaa efter, men det var der ikke. Men dertil kommer jo, at to Handelsministre før mig har fremsat Forslaget i Landstinget, og hvis jeg nu havde gjort mig klogere end Kommissionens sagkyndige Medlemmer og klogere

end mine to Forgængere som Handelsminister og lavet Lovforslaget helt om, saa tror jeg, det ærede Medlem vilde have sagt til mig, at det var egentlig ganske med Urette, at Ministeren havde gjort dette, han burde have holdt sig til Kommissionsudkastet, i det væsentlige da, og saa taget Forhandlingerne i det Udvalg, som bliver nedsat.

Dertil kommer yderligere, at jeg er bekendt med, at de næringsdrivende ikke var enige, saaledes at det vilde være overordentlig svært for mig at give mig til paa Forhaand at udarbejde Ændringsforslag til Udkastet. Endelig maa jeg for det tredje ogsaa sige, at det er dog ikke de næringsdrivende alene, der kommer i Betragtning, naar Talen er om at udarbejde et nyt Næringslovsforslag, der er ogsaa en anden Del af Befolkningen, som man maa tage Hensyn til, nemlig Forbrugerne, det store Tal af Forbrugere, der findes her i Landet. Det, der nu foreligger, er et Forhandlingsgrundlag, som jeg naturligvis ikke i et og alt vil sige god for — jeg har min Mening om forskellige Ting Forslaget vedrørende, som jeg vil faa Lejlighed til at gøre gældende, naar Forhandlingerne kommer til at foregaa i Udvalget —, men i det store og hele forekommer det mig, at Kommissionsudkastet er rigtigt, og derfor har jeg ogsaa kunnet forelægge det, i Fjor i det høje Landsting og nu i Aar her i Folketinget.

Det ærede Medlem Hr. Hendriksen mente, at det var de næringsdrivendes Tryk paa Landstinget, der havde bevirket, at dette ikke havde færdigbehandlet Forslaget. Ja, hvis det er rigtigt, saa vil jeg rigtignok sige, at saa har Landstinget handlet noget ejendommeligt baade overfor de to tidligere Handelsministre og overfor mig, thi mig bekendt har Landstinget ikke paa noget Tidspunkt, ved nogen Lejlighed sat sig i Forbindelse hverken med mine Forgængere eller med mig for at faa en Forhandling om Forslaget, uagtet det har ligget deroppe i samfulde 3 Aar. Det fremgaa da heller ikke af de Beretninger, som Landstingsudvalget har afgivet, at det har været Uenighed i Udvalget, der har bevirket, at man ikke har kunnet gøre noget ved Lovforslaget.

Det ærede Medlem Hr. Hendriksen udviklede i sin Tale i Gaar, at da de økonomiske Forhold nu er væsentlig anderledes, end de var, da Lovforslaget eller Lovudkastet blev udarbejdet i Kommissionen i 1926 og forudgaaende Aar, saa var det nødvendigt nu at ændre Udkastet.

Vi staar nu, sagde det ærede Medlem, ved Slutningen af en bestemt Udviklingsperiode i økonomisk Henseende, og vi er